

פסקת ההתגברות - גילוי דעת

אנו, חברות וחברי סגל בבתי ספר ופקולטות למשפטים, מכירים בסמכותה של הכנסת לערוך שינויים במערכת המשפט, אך מבקשים להזהיר משינויים קיצוניים, בלי לשקול בכובד ראש את התוצאות ארוכות הטווח שלהם, ומבלי שהוכנסו במסגרתם איזונים ובלמים חיוניים כבכל מדינה דמוקרטית אחרת.

דמוקרטיה מבוססת על כך שהבקרה על רשויות השלטון נעשית לא רק אחת לארבע שנים, בבחירות, אלא גם באמצעות גופים עצמאיים, שתפקידם לוודא שרשויות השלטון פועלות כדין. הגוף החשוב ביותר לעניין זה הוא בית-המשפט העליון, שתפקידו להגן על יסודות הדמוקרטיה באמצעות בקרה על מעשיהן של הרשויות הפוליטיות. מתוך דאגה עמוקה לזכויות אדם ולעתידה של הדמוקרטיה בישראל, אנו קוראים לראש הממשלה המיועד ולשותפיו לקואליציה להימנע מפגיעה במעמדה של הרשות השופטת.

לחתומים מטה יש עמדות שונות ביחס לפסקת ההתגברות במסגרת החוקתית של ישראל. עם זאת, **כולנו, ללא יוצא מן הכלל, מבקשים להתריע כי פסקת ההתגברות במתכונת שפורסמה בתקשורת (תחולה כוללת על כלל הזכויות, הפעלה בלתי מוגבלת ברוב של 61 חברי כנסת), תפגע פגיעה קשה בהגנה על זכויות אדם בישראל ותהיה בכייה לדורות.**

אם תחוקק פסקת ההתגברות המוצעת, תוכל הכנסת, ברוב של 61 חברי כנסת, לחסן כל חוק הפוגע בזכויות אדם מפני ביקורת חוקתית של בג"ץ, וגם לבטל בדיעבד כל פסיקה של בג"ץ הקובעת כי חוק בטל בשל פגיעה חמורה בזכויות הפרט.

פסקת ההתגברות כזו תאפשר לפגוע בכל זכות אדם, גם היסודית ביותר, ללא כל הגבלה. כך למשל תוכל הכנסת, באמצעות רוב קואליציוני פשוט, לפגוע ללא הגבלה בזכות לכבוד, להטיל מגבלות תנועה או להפעיל מעקבים ללא כל פיקוח משפטי אפקטיבי, לאסור הפגנות, לפגוע בחופש הדת או בחופש מדת או בשוויון המגדרי על כל היבטיו, וזאת ללא כל ביקורת שיפוטית אפקטיבית. למעשה, **פסקת ההתגברות תהפוך את אזרחי ישראל מאזרחים נושאי זכויות, שהכנסת חייבת בכיבודן ובית המשפט מגן עליהן, לכאלה הכפופים לחסדי הרוב הפוליטי בכל רגע נתון.**

בניגוד לדברים הנשמעים לעתים בשיח הציבורי, השימוש במנגנוני התגברות נדיר ביותר בעולם, ולא מוכר לנו אח ורע להסדר התגברות גורף על כל הזכויות, בלי מנגנונים אחרים המבטיחים הגנה על זכויות אדם, באף מדינה דמוקרטית.

אנו קוראים להימנע מצעד זה, אשר את השפעותיו ההרסניות נרגיש, בסופו של דבר, כולנו.

11. פרופ' ניבה אלקין קורן, אוניברסיטת תל אביב
12. פרופ' דוד אנוך, האוניברסיטה העברית
13. פרופ' עלי בוקשפן, אוניברסיטת רייכמן
14. ד"ר זיו בורר, אוניברסיטת בר אילן
15. פרופ' יפעת ביטון, מכללת אחווה
16. פרופ' ליאורה בילסקי, אוניברסיטת תל אביב
17. פרופ' מיכאל בירנהק, אוניברסיטת תל אביב
18. ד"ר עפרה בלוך, אוניברסיטת תל אביב
19. פרופ' ישי בלנק, אוניברסיטת תל אביב
20. פרופ' ארנה בן-נפתלי, המכללה למנהל

1. ד"ר ראוייה אבורביעה, המכללה האקדמית ספיר
2. פרופ' רונן אברהם, אוניברסיטת תל אביב
3. ד"ר אורי אהרונסון, אוניברסיטת בר אילן
4. ד"ר עילי אהרנסון, אוניברסיטת חיפה
5. ד"ר אלעד אורג, הקריה האקדמית אונו
6. ד"ר דניאל איילה חיים, אוניברסיטת בר אילן
7. ד"ר עינת אלבין, האוניברסיטה העברית
8. ד"ר יאיר אלדן, הקריה האקדמית אונו
9. ד"ר עומר אלוני, המרכז האקדמי פרס
10. פרופ' אורנה אליגון דר, המכללה האקדמית ספיר

פסקת ההתגברות - גילוי דעת

21. פרופ' איל בבנישתי, אוניברסיטת קיימברידג'
22. פרופ' אילן בנשלום, האוניברסיטה העברית
23. ד"ר שרון בר-זיו, המכללה האקדמית ספיר
24. פרופ' איתי בר-סימן-טוב, אוניברסיטת בר אילן
25. פרופ' תומר ברודי, האוניברסיטה העברית
26. פרופ' גד ברזילי, אוניברסיטת חיפה
27. פרופ' ליאור ברשק, אוניברסיטת רייכמן
28. פרופ' רועי גילבר, המכללה האקדמית נתניה
29. פרופ' טלי גל, האוניברסיטה העברית
30. ד"ר מיטל גלבו, אוניברסיטת בר אילן
31. פרופ' משה גלברד, המכללה האקדמית נתניה
32. פרופ' אייל גרוס, אוניברסיטת תל אביב
33. פרופ' עמנואל גרוס, המכללה האקדמית נתניה
34. פרופ' חנוך דגן, אוניברסיטת תל אביב
35. פרופ' צילי דגן, אוניברסיטת בר אילן
36. פרופ' יוסי דהאן, המרכז האקדמי למשפט ולעסקים
37. ד"ר נטלי דודזון, אוניברסיטת תל אביב
38. פרופ' גיא דוידוב, האוניברסיטה העברית
39. ד"ר תמר הוסטובסקי ברנדס, הקריה האקדמית אונו
40. פרופ' משה הירש, האוניברסיטה העברית
41. ד"ר אורי הכהן, אוניברסיטת תל אביב
42. פרופ' אלון הראל, האוניברסיטה העברית
43. ד"ר תמי הראל בן שחר, אוניברסיטת חיפה
44. פרופ' רותי הלפרין קדרי, אוניברסיטת בר אילן
45. פרופ' דפנה הקר, אוניברסיטת תל אביב
46. פרופ' אורי הרשטיין, האוניברסיטה העברית
47. פרופ' רבקה ווייל, אוניברסיטת רייכמן
48. ד"ר שרון וינטל, המכללה האקדמית נתניה
49. פרופ' נטע זיו, אוניברסיטת תל אביב
50. פרופ' עלי זלצברגר, אוניברסיטת חיפה
51. פרופ' רות זפרן, אוניברסיטת רייכמן
52. ד"ר עופר טור-סיני, הקריה האקדמית אונו
53. פרופ' צבי טריגר, המכללה למנהל
54. פרופ' יונתן יובל, אוניברסיטת חיפה
55. ד"ר עמוס ישראל-פליסהאור, המכללה האקדמית ספיר
56. ד"ר אבינעם כהן, המכללה למנהל
57. פרופ' מרגית כהן, האוניברסיטה העברית
58. פרופ' משה כהן-אליה, המרכז האקדמי למשפט ולעסקים
59. פרופ' צבי כהנא, הקריה האקדמית אונו
60. ד"ר רונית לוין-שנור, אוניברסיטת רייכמן
61. ד"ר דורין לוסטיג, אוניברסיטת תל אביב
62. פרופ' יאיר לורברבוים, אוניברסיטת בר אילן
63. פרופ' אסף לחובסקי, אוניברסיטת תל אביב
64. פרופ' אליאב ליבליך, אוניברסיטת תל אביב
65. ד"ר פנינה ליפשיץ אבירם, המכללה האקדמית צפת
66. ד"ר תמר מגידו, המרכז האקדמי למשפט ולעסקים
67. פרופ' ברק מדינה, האוניברסיטה העברית
68. פרופ' גיא מונדלק, אוניברסיטת תל אביב
69. פרופ' שגית מור, אוניברסיטת חיפה
70. ד"ר עפר מלכאי, האוניברסיטה העברית
71. ד"ר חנן מנדל, הקריה האקדמית אונו
72. פרופ' יורם מרגליות, אוניברסיטת תל אביב
73. פרופ' יובל מרין, המכללה למנהל
74. ד"ר שירלי נוה, המכללה האקדמית ספיר
75. ד"ר אילן סבן, אוניברסיטת חיפה
76. ד"ר הלל סומר, אוניברסיטת רייכמן
77. ד"ר עופר סיטבון, המכללה האקדמית צפת
78. ד"ר מיכל סליטרניק, המכללה האקדמית נתניה
79. פרופ' יואב ספיר, אוניברסיטת תל אביב
80. ד"ר מיכל עופר צפוני, המכללה האקדמית נתניה
81. ד"ר עידו עשת, המכללה האקדמית ספיר
82. פרופ' עידו פורת, המרכז האקדמי למשפט ולעסקים
83. ד"ר מיטל פינטו, המכללה האקדמית צפת
84. פרופ' טליה פישר, אוניברסיטת תל אביב
85. פרופ' רות פלאטו-שנער, המכללה האקדמית נתניה
86. ד"ר איל פלג, המכללה האקדמית ספיר
87. ד"ר רועי פלד, המכללה למנהל
88. פרופ' יובל פלדמן, אוניברסיטת בר אילן
89. פרופ' אורן פרז, אוניברסיטת בר אילן
90. ד"ר מעיין פרל, המכללה האקדמית נתניה
91. ד"ר אריאל צמח, הקריה האקדמית אונו
92. ד"ר נורית צימרמן, המכללה האקדמית ספיר
93. ד"ר עדו קטרי, אוניברסיטת תל אביב
94. פרופ' אלכסנדר (סנדי) קדר, אוניברסיטת חיפה
95. ד"ר רונית קידר, המרכז האקדמי למשפט ולעסקים
96. ד"ר רננה קידר, האוניברסיטה העברית
97. ד"ר אביגדור (דורי) קלגסבלד, אוניברסיטת רייכמן
98. פרופ' קלוד קליין, האוניברסיטה העברית
99. פרופ' אלון קלמנט, אוניברסיטת תל אביב
100. פרופ' רועי קרייטנר, אוניברסיטת תל אביב
101. פרופ' שלי קרייצר לוי, המרכז האקדמי למשפט ולעסקים
102. פרופ' תמי קריכלי-כץ, אוניברסיטת תל אביב
103. פרופ' מרדכי קרמניצר, האוניברסיטה העברית והמכון הישראלי לדמוקרטיה
104. פרופ' דוד קרצמר, האוניברסיטה העברית
105. פרופ' יורם רבין, המכללה למנהל
106. פרופ' ארנה רבינוביץ עיני, אוניברסיטת חיפה
107. ד"ר שירי רגב מסלם, אוניברסיטת בר אילן
108. פרופ' פרנסס רדאי, המכללה למנהל
109. פרופ' אמנון רובינשטיין, אוניברסיטת רייכמן
110. פרופ' יששכר רוזן-צבי, אוניברסיטת תל אביב
111. פרופ' יניב רוזנאי, אוניברסיטת רייכמן
112. ד"ר ענת רוזנברג, אוניברסיטת רייכמן
113. פרופ' יעל רונן, המרכז האקדמי שערי מדע ומשפט
114. פרופ' אמנון רייכמן, אוניברסיטת חיפה
115. פרופ' נוי רימלט, אוניברסיטת חיפה
116. פרופ' ראם שגב, האוניברסיטה העברית
117. ד"ר יאיר שגיא, אוניברסיטת חיפה
118. פרופ' גילה שטופלר, המרכז האקדמי למשפט ולעסקים
119. ד"ר סיון שלמה-אגון, אוניברסיטת בר אילן
120. פרופ' הילה שמיר, אוניברסיטת תל אביב
121. פרופ' יובל שני, האוניברסיטה העברית
122. ד"ר גליה שניבויים, אוניברסיטת רייכמן
123. ד"ר אדם שנער, אוניברסיטת רייכמן
124. ד"ר אורי שרון, אוניברסיטת בר אילן
125. ד"ר יהלי שרשבסקי, אוניברסיטת חיפה
126. ד"ר מנאל תותרי-ג'ובראן, אוניברסיטת בר אילן
127. ד"ר יופי תירוש, אוניברסיטת תל אביב